

...

Fővárosi Ítéltábla

10.Gf.40.325/2021/6.

A Fővárosi Ítéltábla a ügyvéd neve ügyvéd (cím7) által képviselt Felperes (Cím2) felperesnek ügyvéd neve1 ügyvéd (cím3) által képviselt Alperes1 (Cím4) I. rendű, valamint a jogi képviselő (Cím5) által képviselt Alperes2 (Cím6) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. június 29-én meghozott 9.G.41.581/2020/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 100.000 (Százezer) forint másodfokú perköltséget, és az államnak külön felhívásra 2.347.000 (Kétmillió-háromszáznegyvenhétezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét – melyben 29.338.082 forint kártérítés és késedelmi kamatai, valamint a perköltség egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket – elutasította és kötelezte a felperest az alpereseknek külön-külön 1.100.000-1.100.000 forint perköltség, valamint az államnak külön felhívásra 1.464.000 forint kereseti illeték megfizetésére.

A határozat indokolása szerint a felperes a felfüggesztést követően folytatódó eljárásban köteles lett volna határozottá tenni, hogy mennyiben és milyen tartalommal kívánja fenntartani a keresetét, azaz a kártérítési kötelezések szabályai szerint érvényesített jogának értékét, annak a kárfelelősséget megalapozó, az állított jogellenes magatartásokhoz köthető

jellegét meg kellett volna határoznia, különös figyelemmel arra, hogy saját előadása szerint is az előkérdésnek minősített – a ítélet⁴ számú választottbírósági ítélet érvénytelenítése iránt indult peres eljárás² számú – eljárástól függően tudta volna a keresetét határozottá tenni. A felperes azonban a kötelezettsége teljesítését elmulasztotta, tárgyalható jogállítás helyett csak bizonyítási indítványokat terjesztett elő, ami nem helyettesítheti a kereset tárgyaként állított jog megnyíltának, érvényesíthetőségének és értékének meghatározását is jelentő jogi érvelést.

A felperes állítása szerint az alperesek szavazattal, képviselettel, tevékenységgel, mulasztással, időhúzó alaptalan pereskedéssel, kártérítési igények érvényesítésének és kölcsön visszakövetelésének elmulasztásával, a felperes törvényes képviselőjének bénításával idézték elő a felperes károsodását, amely perbeli nyilatkozat nem állt összhangban a felfüggesztés elrendelése előtt fenntartani kíván keresettel. A felperes tanúk vallomásaival kívánta bizonyítani az alperesek rosszhiszemű álképviselői minőségét, továbbá azt, hogy jogellenesen hátráltatták a felperes törvényes működését, illetve annak helyreállítását, de mindennek, továbbá annak az általánosságban hivatkozott ténynek, hogy a II. rendű alperes tudott a részére adott meghatalmazás visszavonásáról a fenntartott kereseti állítások megítélhetőségével nem volt értelmezhető összefüggése. Az a felperesi állítás, hogy a II. rendű alperes más személyek irányában elfogult és összeférhetetlenség miatt nem képviselhetett volna a felperest, továbbá, hogy a II. rendű alperes felperes képviselőjében való jóhiszemű eljárását kizárta a tulajdonában lévő cégeknek más gazdasági társaságokkal való üzleti összefonódása, nem tekinthető a kereseti jogállításhoz köthető olyan határozott tényelőadásnak, amiből a jogvita keretei meghatározhatóak lettek volna.

A felperes a jogállításának jogi érveléssel megfogalmazott előadása helyett a valóság kiderítése érdekében indítványozta bizonyítási eljárás lefolytatását, a bizonyítás azonban nem „kiderítés” vagy „felderítés” célzatú, hanem egy jogállítás megfogalmazásához szükséges állítandó tények valókénti elfogadását célzó eljárási cselekmény, ami nem helyettesíti a határozott kereseti jogállítást.

A bíróság által kiadott tájékoztatás szerint a felperest tényállítási, majd bizonyítási kötelezettség terhelte, amellyel azt igazolhatta volna, hogy a ítélet⁴ számú választottbírósági eljárásban teljesített eljárási cselekmények az alperesek felróhatóan jogellenes magatartásával hozhatók összefüggésbe, illetve az alperesek jogellenes magatartásaként értékelhetők, ezért a felperes az eljárásban kizárólag az alperesek által teljesített, illetve irányított eljárási cselekmények miatt lett vesztes fél. A felperes azonban ezt a kötelezettségét nem teljesítette, ezért a hiányos tartalommal fenntartott keresetet a felperes mulasztására figyelemmel elutasította és a pervesztes felperest a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesek ügyvédi munkadíjából álló, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1)-(2) bekezdései alapján meghatározott perköltségének megfizetésére, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42. § (1) bekezdés a) pontja és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.)13. § (2) bekezdése szerint a feljegyzett kereseti illeték megtérítésére.

A felperes fellebbezésében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 381. §-ának, valamint 371. § (1) bekezdés c) és d) pontjainak megjelölésével kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, mert álláspontja szerint az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság egyrészt a Pp. 64-65. §-aiban foglaltakat sértette meg annak figyelmen kívül hagyásával, hogy a határozat kihirdetésének határnapján a felperesnek már nem volt jogi képviselője. A felperes abban a hiszemben volt, hogy a határozathirdetés időpontjában rendelkezik jogi képviselővel, mert csak ezt követően, 2021. július 1-jén kapta kézhez meghatalmazottjának az ügyvédi megbízási szerződés felmondására vonatkozó nyilatkozatát, így nem tudott az elsőfokú eljárásban a képviselőtéről gondoskodni. Megjegyezte, hogy mindezt képviselője annak ellenére tette, hogy az elsőfokú ítélet indokaiból kitűnően szakmai hibát vétett, mert felhívás ellenére a jogállítást, jogi érveléssel megfogalmazott előadása helyett bizonyítás lefolytatását indítványozta, ami valóban nem helyettesíti a határozott kereseti jogállítást. Az előbbieket következtében a felperes Alaptörvényben biztosított joga, illetve a jogi képviselethez való joga sérült anélkül, hogy arról megfelelő időben értesült volna. Ezen túlmenően hatályon kívül helyezésre okot adó lényeges eljárási szabálysértésnek tekintette, hogy az elsőfokú ítélet a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére – a perköltséggel és az illetékfeljegyzési joggal kapcsolatos indokokat kivéve – nem tartalmazza a döntés alapjául szolgáló jogszabályok megjelölését és azok értelmezését, így a Pp.-nek azt a rendelkezését sem, aminek alapján a hiányos tartalommal fenntartott keresetet elutasította. Ennek következtében a felperes nincs abban a helyzetben, hogy az elsőfokú bíróság eljárásának jogszerűségét, illetve Pp.-nek való megfelelőségét megítélhesse.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult.

Álláspontja szerint a fellebbezés értelmezhetetlen és elbírálásra alkalmatlan, mert a jelen eljárásra a rPp. rendelkezései az irányadóak. A fellebbezés ettől függetlenül is megalapozatlan, a rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a felperesi jogi képviselő meghatalmazásának megszűnése az rPp. 71. §-ában foglaltakra figyelemmel a határozathirdetés időpontjában még nem vált a bírósággal szemben hatályossá. Az ügyvédi megbízási jogviszony megszűnésének fellebbezésben előadott körülményeinek és a felperes megbízási jogviszony teljesítésével kapcsolatos kifogásainak a per eldöntése szempontjából nincs jelentősége. A felperes az elsőfokú eljárásban 2016. március 18-án maga nyilatkozott úgy, hogy a károsodás ténye és mértéke az érvénytelenítési perek eredményétől függ, majd az elsőfokú bíróság 2020. november 3-án és 2021. május 11-én a rPp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakra történő figyelmeztetéssel hívta fel a felperest annak bejelentésére, hogy a keresetét fenntartja-e és milyen tartalommal, továbbá arra, hogy jogállítást az érvényesített jog jellegének egyértelmű meghatározásával, a jogot megnyitó és érvényesíthetővé tevő jogi tények előadásával tegye határozottá. Az I. rendű alperes az elsőfokú eljárás során mindvégig hivatkozott arra, hogy a perben nem áll rendelkezésre a rPp. 121. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelő keresetlevél, mert a felperes nem adta elő az érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgáló tényeket, csak azzal összefüggésbe nem hozható bizonytalan nyilatkozatokat tett. A felperes fellebbezésében maga sem állította, hogy az elsőfokú bíróság felhívásait teljesítette

volna, ezért az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a keresetet hiányos tartalma szerint bírálta el.

A Fővárosi Ítéltábla előrebocsátja, hogy a perben a rPp. rendelkezései az irányadóak és az elsőfokú bíróság is ezt alkalmazta, mert a felperes a keresetlevelet 2013. januárjában nyújtotta be, míg a Pp. 630. § (1) bekezdése szerint e törvény rendelkezéseit a 2018. január 1-jén és az azt követően indult ügyekben kell alkalmazni, ezért a felperes fellebbezésében téves jogszabályt, illetve jogszabályi rendelkezést jelölt meg, ez azonban az I. rendű alperes érvelésével ellentétben nem tette a fellebbezést elbírálásra alkalmatlanná. A felperes fellebbezésében egyértelműen megjelölte az elsőfokú ítélet felülbírálatának terjedelmét, kizárólag hatályon kívül helyezést kért és nem csak jogszabállyal nevesítetten, de tartalma szerint is meghatározta azokat a szerinte lényeges eljárási szabálysértéseket, amelyek az ügy érdemi eldöntésére kihatottak. A fellebbezésből kikövetkeztethetően a felperesnek az volt a jogi álláspontja, hogy az általa hivatkozott jogszabálysértések jellege miatt nincs lehetőség az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelem teljesítésére, ezért, továbbá arra is figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntése azon alapult, hogy a felperes felhívás ellenére nem tette határozottá a kereseti kérelmét, a kizárólag hatályon kívül helyezésre irányuló jogorvoslati kérelem előterjesztésére a rPp. alapján is lehetőség volt (BH2016. 283. számon közzétett eseti döntés).

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel a felperes fellebbezése folytán teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét és a fellebbezést alaptalannak találta.

A felperes fellebbezésében lényeges eljárási szabálysértésként a jogi képviselőhöz való joga sérelmét, valamint az elsőfokú ítélet indokolásának hiányosságait jelölte meg, azokat az indokokat azonban nem tette vitássá, ami miatt az elsőfokú bíróság vele szemben a mulasztás jogkövetkezményeit alkalmazta, a fellebbezésében maga hivatkozott arra, hogy a bizonyítás indítványozása valóban nem helyettesíti a határozott kereseti jogállítást.

A Fővárosi Ítéltábla figyelemmel arra is, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a rPp. 252. § (1) - (3) bekezdései szerint indokoltta tevő és a fellebbezésben nem hivatkozott okot nem észlelt, kizárólag azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésben megjelölt eljárási szabályokat megsértette-e, és ennek alapján szükséges-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, aminek a rPp. 252. § (2) bekezdése és az 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 1. pontjához fűzött indokolás szerint további feltétele, hogy az adott eljárási szabálysértés a per érdemi eldöntésére kihatasson, a másodfokú eljárásban ne legyen orvosolható és emiatt szükség legyen az elsőfokú tárgyalás megismétlésére, illetve kiegészítésére.

A Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy az előbbi feltételek a következők miatt nem állnak fenn.

A rPp. 71. §-a szerint a meghatalmazásnak – egyebek között – felmondás folytán való megszűnése a bírósággal szemben a bíróságnak való bejelentéstől hatályos. Az elsőfokú eljárás irataiból megállapítható, hogy a felperes jogi képviselőjének bejelentése a határozathirdetés határnapján (2021. június. 29.), de a határozat kihirdetésének befejezését követően érkezett a bíróságra, a képviseleti jog megszűnésének bejelentésére 16 óra 58 perckor került sor, míg a jegyzőkönyv adatai szerint a határozathirdetés 16 órakor befejeződött, azaz nem helytálló a felperesnek az az érvelése, hogy a határozat kihirdetésekor ne rendelkezett volna jogi képviselővel, mert a képviseleti jog megszűnésének bejelentése a rPp. 71. §-a szerint csak a kihirdetés után vált a bírósággal szemben hatályossá. Ennek az volt a következménye, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletet nem a jogi képviselőnek, hanem közvetlenül a felperesnek kézbesítette.

Az elsőfokú bíróság tehát eljárási szabályt nem sértett és a felperes képviselethez való joga semmilyen módon nem sérült, ugyanis a felek, illetve képviselőik a tárgyalás berekesztéséig tehetnek perbeli nyilatkozatokat, a berekesztéssel az érdemi tárgyalás befejeződik. Az elsőfokú bíróság 2021. június 15-én a rPp. 145. § (1) és (2) bekezdéseinek megfelelően berekesztette a tárgyalást, majd a határozat kihirdetését annak határnapjának egyidejű kitűzésével a rPp. 218. § (1) bekezdésének megfelelően elhalasztotta. A határozat kihirdetését megelőzően a tárgyalás újbóli megnyitására – amire a rPp. 145. § (3) bekezdése szerint akkor van lehetőség, ha valamely kérdés további tárgyalása mutatkozik szükségesnek – nem került sor. Következésképpen a berekesztést követően a határozathirdetés határnapján a peres felek egyikének képviselője sem tehetett volna nyilatkozatot. A határozat kihirdetésére kitűzött határnapra a feleket és képviselőiket nem idézni, hanem a berekesztéskor jelenlévő feleket a határnapról csupán értesíteni kell és távolmaradásuk a határozat kihirdetését nem akadályozza. A felperes által hivatkozott, az eljárás tárgyalás berekesztését követő szakaszára vonatkozó eljárási szabálysértés még annak fennállása esetén sem hatott volna ki az ügy érdemi eldöntésére, így eleve alkalmatlan a rPp. 252. § (2) bekezdése szerinti ok megalapozására. A felperest a fellebbezésben felhozottakból semmilyen hátrány nem érte, határidőben tudott élni a fellebbezési jogával.

Az rPp. 221. § (1) bekezdése szerint az ítélet indokolásában – többek között – hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik és az elsőfokú ítélet valóban nem tartalmazza az elutasító döntés alapjául szolgáló jogszabályok jogszabályhellyel azonosított megjelölését. Az indokolási kötelezettség nem megfelelő teljesítése az egységes ítélezési gyakorlat szerint csak akkor eredményezheti az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ha az indokolás olyan mértékben hiányos, hogy abból egyáltalán nem állapítható meg, az elsőfokú bíróság mire alapította a döntését. Az elsőfokú ítélet indokolásából jogszabályhely megjelölésének hiányában is egyértelmű, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet milyen okból utasította el, ezért az indokolás előbbi hiányossága a másodfokú eljárásban pótolható.

Az ítélet indokolásából megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az érvényesített jognak megfelelően a kárfelelősség szabályai alapján kívánta elbírálni, a kereset azonban nem felelt meg a rPp. 121. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiban foglalt követelményeknek, mert a felperes nem tett eleget a tény-, illetve jogállítási kötelezettségének, nem határozta meg az alpereseknek azt a választottbíróági eljárásban

teljesített eljárási cselekményekben megnyilvánuló konkrét jogellenes magatartását, ami az érintett eljárásban a felperes pervesztését idézte elő és amivel okozati összefüggésben az érvényesített kára felmerült, továbbá a felfüggesztést követően folytatódó eljárásban megjelölt alperesi magatartások, illetve mulasztások nem voltak értelmezhető összefüggésbe hozhatók a kereseti állításokkal. Az elsőfokú bíróság a határozott kereseti tény- és jogállítások előadására a rPp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakra figyelmeztetéssel a 2020. november 3-i és 2021. május 11-i tárgyalási jegyzőkönyvek kézbesítése útján felhívta a felperest, a felperes azonban ennek nem tett eleget, kizárólag bizonyítási indítványokkal élt, ami nem helyettesíti a fél tény-, illetve jogállítási kötelezettségét. Az elsőfokú bíróság a fentiek miatt alkalmazta a mulasztás jogkövetkezményeit. Mindezek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a rPp. 121. § (1) bekezdés c) és e) pontjain, továbbá a rPp. 141. § (2) és (6) bekezdésein alapul. Az előbbi jogszabályi rendelkezések megjelölésében álló hiány a másodfokú eljárásban pótolható volt, így ez nem minősül hatályon kívül helyezést szükségessé tévő súlyos eljárási szabálysértésnek és a fellebbezés tartalmára tekintettel – amely szerint a felperes maga sem vitatta a kereseti tény-, illetve jogállítások hiányát, valamint a felhívás teljesítésének elmulasztását – a jogszabályi rendelkezések felhívásának elmulasztása a döntés érdemére sem hatott ki, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére ezen indok alapján sem volt eljárásjogi lehetőség.

A Fővárosi Ítéltábla a fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján – kiegészített indokolással – helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes nem igényelhetette másodfokú perköltsége megtérítését, és a rPp. 239. §-a alapján irányadó 78. § (1) bekezdése szerint köteles az I. rendű alperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján a másodfokú eljárás idő- és munkaszükségletére tekintettel mérsékelt ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megtérítésére, valamint a Kmr. 13. § (2) bekezdése szerint az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, megállapítható másodfokú perköltsége nem volt, így arról nem kellett rendelkezni.

Budapest, 2022. február 1.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Matosek Edina s.k.
s.k.

Dr. Felker László

előadó bíró

bíró